

Khall 20.06.2022 § 188
197/00.01.01/2021

Valmistelu kaupunginjohtaja Hanna Helaste p. 0400 742 751

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12. luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioita, jotka kuntalaissa luetellaan.

Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Jämsän kaupungin hallintosäännössä luvun 2 sisältö käsittelee toimielinorganisaatiota.

Hallintosäännössä kaupunginhallitusta koskeva määräys 7 §:ssä kuuluu seuraavasti:

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Ennen puheenjohtajiston valintaa valtuusto päättää varapuheenjohtajien lukumäärästä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta. Kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan valtuutetuista.

Kuntalain 31 § mukaan valtuusto voi päättää, että

- 1) kunnanhallitukseen ja lautakuntaan voidaan valita vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja, jolloin lautakuntaa voidaan kutsua valiokunnaksi (*valiokuntamalli*);
- 2) kunnanhallituksen jäseniä valitaan lautakuntien tai valiokuntien puheenjohtajiksi (*puheenjohtajamalli*);
- 3) muu toimielin kuin valtuusto valitsee johtokunnan jäsenet tai osan jäsenistä;
- 4) johtokunnan jäsenet tai osa sen jäsenistä valitaan valtuuston määrittämien perusteiden mukaisesti kunnan asukkaiden, kunnan henkilöstön tai palvelujen käyttäjien esityksestä; ja
- 5) kaksikielisen kunnan muuhun kuin 30 §:n 4 momentissa tarkoitettuun toimielimeen asetetaan jaosto kumpaakin kieliryhmää varten, jolloin jaoston jäsenet on valittava asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä.

Jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen. Valtuusto voi päättää, että jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

Toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet, joihin sovelletaan, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta toimielimen jäseniä valittaessa säädetään erikseen.

Kuntalain esitöissä ja lain yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE268/2014 vp, s. 161) on todettu mm. seuraavaa: Valiokuntamallissa kunnanhallitukseen ja lautakuntiin valitaan etupäässä valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Käytännössä erityisesti kunnanhallitus pyritään muodostamaan valtuutetuista. Sääntelyn on tarkoitettu olevan mahdollistavaa eli kuntien valtuustot voi päättää toimielinten kokoonpanossa ja valinnassa huomioon otettavista seikoista.

Lain esityöt ja tarkoitus huomioiden ei Jämsän kaupungin hallintosäännön määräys ole ristiriidassa Kuntalain 31.1.1 kohdan kanssa. Asian valmistelussa ja arvioinnissa on konsultoitu Kuntaliiton lakiasioiden yksikköä.

Kaupunginhallituksen jäsenen jätettyä eroanomuksensa kaupunginhallituksen jäsenyydestä havaittiin, että varajäsen on varavaltuutettu eikä näin ollen täytä Jämsän kaupungin hallintosäännön määräystä. Uuden jäsenen nimeämisen kannalta, ottaen huomioon valtuustoryhmien erilaiset koot, valtuutettujen tehtävät muissa toimielimissä ja tasa-arvolain mukaiset säännökset, on kaupunginhallituksen jäsenten valitsemista ainoastaan valtuutetuista pidettävä epätarkoituksenmukaisena.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 25 §

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että hallintosäännön 7 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Ennen puheenjohtajiston valintaa valtuusto päättää varapuheenjohtajien lukumäärästä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan valtuutetuista ja varavaltuutetuista.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kaupunginhallitus tarkasti pykälän heti kokouksessa.